

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
випослати: в Австрії:
на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границею:
на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висылкою двічі в тижні 6 до-
ларів або 12 рублів; з висылкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі члени по 10 сотаків.

Телефон Редакції ч. 1484.
Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАНА

християнсько-суспільний дневник.

„Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска“. — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Осолінських ч. 11. партер
(фронт від ул. Тихої). Експеди-
ція місцева в Агенції Соколов-
ського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на
попереднє застереженє.

Рекламації лише неопечатані
є вільні від порта. — Оголошеня
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надісланім“
40 сот. Подяки і приватні
донесеня по 30 сот. від стрічки.

Возвеличу
Малих отах рабів німих!
А на сторожу коло їх
Поставлю слово.
Т. Шевченко.

Слово — живе народне слово, нерв ду-
хового життя народу, кладе Шевченко на сто-
рожу „всезнающей нації“, над якою хижі
круки вже так жалібно кракали... Своім сло-
вом-пісню

„Без золота, без каменя,
Без хитрої мови“
заперечує Шевченко легенду, немов то 30-мі-
літнє український народ-велет се „клад-
бищенцев“, як его називав Поміловський;
гнілий части суспільности, що за Гнучкошнен-
ками поклоняла ся чужим, богам кидав визов:
„Схаменіть ся, будьте люди, бо лихо вам бу-
де“ — а українському народови приносить в
дарі генія свого духа — своє могуче палке
Слово...

Пятьдесят літ минуло з того часу...
Вже пятьдесят разів вкривала ся Мати-зе-
мля зеленою травою; пятьдесят разів ви-
тала весну — відуна кращик надій — пять-
десят літ з того часу, як тіло Шевченка
зложено на вічний сон в обійми холодної мо-
гили... І коли нині по 50 роках від Шевчен-
кової смерті его слово стало символом на-
родних відродін і рішучим протестом в устах
усей здорової української суспільности проти
вкладаня кайдан на організм народа-велетя,
коли его слово наелектризувало національну
свідомість всіх членів нашого народу і там
над Славутцею-Дніпром і тут в сонливій
атмосфері галицького духа і там ген... ген... за
святими просторами далеких Океанів, на згля-
дно свободній американській землі — то се
найкраще свідочтво, що его слово сумлінно
сповняє службу сторожі на областях сумління
і чести українського народу.

Торжественним походом йде Шевченкове
слово. Саме вчора відозвав ся его гомін по
всім-усюдам, де лише бє хоч одно щире, кра-
їнське серце. Австрійська Україна забрала ся
достойно звелічати 50-літній похід Шевчен-
кового слова — і американські брати шлють
з далеких сторін глибокий поклін Генієви, що
спочив над Дніпровою лентою. І до них, сих не-
щасних переселенців, вигнанців праці серед
американських пралісів загостив на вчорашнім
дні дух-слово Шевченка із споминами на рідний
край, із якого їх невинносіма доля-боротьба о
хліб насущний може на все прогнати. Вчора
заговорила ціла українська семья...

Ні, не вся!... У сьому національному хо-
роводі не почувмо лиш Тебе матере „руських
городів“ золотOVERXA столиці Києве — укра-
їнська Мекка! Найбільший брат із семі „три-
единої Руси“ катівською петлею задавив Твої
уста, хоч в Твоїй груді тільки болю, неви-
сказаного горя. А Тарасова могла сумом спо-
глядати на Твої мукі і не дивує ся, чому не
спішай із дарунками своїй любій дитині...
Усім дітям вільно поклонятися невинному
слову, лише Матери насильно заборонено.

Гіркі думки насувають ся по причині
київської тишини і невеселі серед загального
ентузіазму, яким стрічено вчорашній день.
Але серед того майже розпучливого положеня
находимо ми у Шевченка певний дорогосказ-
ратунок — проти радощів „ворога, що сьміє
ся“, проти торжества хвилевих переможців ми
показуємо нашу зброю — непорочність і без-
смертність нашої ідеї і горду надію:

„Сьмій ся, лютий враже,
Та не дуже, бо все гине
Слава не поляже;
Не поляже, а роск'аже,
Що діялось в сьвітї,
Чия правда, чия кривда
І чий ми діти“.

Шевченкове свято у Львові.

Велике свято! Зібрала ся громада мис-
цева, і позамісцева в імпульсним числі в
святоточнім настрою і одежі. Місця заняті до
одного, а ще понад сотка людей з провінції,
які не могли дістати білетів стоїть на салі.
Естрада прибрана чудово. Бордовий брокат
завішений на скрані від горішньої стелі до
долу, а на нїм приміщений портрет Шевченка.
Внизу на естраді багато цвітїв. Боки естра-
ди прикрашені рівнож бордовим броматом.

Хвиля потрясає серцями громади, бо
саме вчора минуло п'ястятилітє смерті вели-
кого Генія України. Якійсь чар одушевленя
витає між зібраними поклонниками Тарасової
Музи, его синями та дочками, викоханими на
его пісні, над его горем, нашої землі наназан-
них творах! А хвиля тим важійша, що там на
Україні нині мовчать, бо там не вільно
святкувати пам'яті Того, якому за кілька літ
установлять пам'ятник в серці України в городі
Київі...

Орхестра починає Людкевича „Симфоніч-
ний танець“. Великий твір, широко закроний
і обдуманий. Людкевич — нині найвизнач-
нішим композитором серед молодого поко-
ління. Рік річно стрічаємо ся по концертах з
его новими творами, та й то не дрібними, але
великими працями, які приносять честь тала-
новитому музикови. Знає він добре орхестру,
дисципліну в неї і в інструментатії. Шкода
лише, що публіка, яка входила беззастанно
на салю в часі першої точки, не дала нам
спроможности, вслухати ся в цілість та ска-
зати щось більше про виконанє сего твору.

Але побіч „Симфонічного танця“ почувли
ми ще другу новість Людкевича, IV часть
„Кавказа“: Боріте ся, поборіте, вам Бог по-
магає! в артистичнім виконаню хору „Львів-
ського Бояна“. В сій часті „Кавказа“ оперує
автор головно орхестрою. Інструментатія гра-
ла в цілім сего слова значіно. Твір викли-
кує нечуваний ефект. Орхестра знаменито зі-
грала. Хори впадали незвичайно точно. А тре-
ба числити, що около сотки панів і панів
виступило вчора на естраді. Дірігентови д-рови
Волошинови належить ся щира подяка за
взірцеве виведенє сего твору, в яким, серед
значного числа партій, присвячених інстру-
ментам, не тяжко згубити ся. Додатиб, що
вже сама поява „Львівського Бояна“ виклика-
ла щирі оплески, а дірігента обсіпано цві-
тами.

„Львівський Боян“ відспівав ще Тополь-
ницького „Хустину“ в супроводі орхестри. Туж-
лива пісня пополнила серця. Мягкий, ніжний
голос п-ї Рожанковської гарно достроював ся
до слів пісні. Спів п. Р. інтелігентний, вимова
гарна, а маленька трема уступила скоро мід-
ся певности в відданю партії. Дуже добре
співав п. В. Козак, якого голос надає ся зна-
менито до орхестри. Викінченє цілости було
беззамітно а сегоднішній концерт свідчив про
дальший ровній хору „Львівського Бояна“, про
велику працю дірігента і членів хору.

Вчорашній концерт можна було назвати
в часті концертом Людкевича, за що нехай
буде єму щире признанє. „Бандурист“ вико-
нав вчора дві его пісні в супроводі орхестри
„Косаря“ і „Хор підземних ковалів“. Першу
інтерпретував хор знаменито, другу удачно
під проводом дірігента п. Артимовича. Вражі-
не цілости було дуже добре, а Людкевичови
зготовлено сердечну овацію, тай вручено
цвіти.

Та не лише Людкевич, але і всі, що вло-
жили працю у вчорашній концерт заслужили
на цвіти, тому й дірігентови „Бандуриста“ і
солістам їх не жалувано. Заслужив на них
також п. Гарасевич, який своїм гарним ніж-
ним голосом відспівав Лисенка „Мені однако-
во“, „Розвійте ся з вітром“ і „Коло броду“.

Перша пісня не лежала в его голосі, бо до
неї треба більше драматичної експресії, чим
лірики, за те два дальші твори відспівав п.
Гарасевич дуже влучно. Щастя Боже, моло-
дому співакови в дальшій праці над собою.
О скільки знаємо, п. Гарасевич задумує їхати
до Відня, щоби дальше образувати ся в співі.
Хосен певний, шкода зволікати, бо голос гар-
ний, а співак інтелігентний. Акомпаніямент
фортепяновий обняв др. Людкевича.

Чи маємо говорити багато про сольову
гру п. Перфецького? Его артистична гра звісна
добре нашій, львівській публіці, яка артиста
витає все з щирим одушевленем і обсіпує
цвітами. Тони певні, ясні, з его інструменту
чужмо спів душі артиста. А почувли ми вчора
і Шопена Вільгельмі „Notturmo“ і „Українську
Рапсодію“ Лисенка і ще оден наддаток, яко-
го громада оплесками вимогла на артистови.
Акомпанювала знаменито п. Олена Ясе-
ничка.

Окрема, ширша згадка належить ся п.
Вас. Барвінському і его композиції „Тrio“ на
фортепян, скрипку і віолінчело, яку відигра-
ли з великою прецизєю сам композитор, а
побіч него артисти першої міри, п. Перфець-
кий і п. Вольфсталь. Останній з них заступив
майже в останній хвилі п. Бережницького
з Лисенка, що зразу прирік участь в концерті,
а опісля єї відмовив. Композитора, який нині
числить 23 роки життя, витано оваційно і об-
кидано квітцями цвітїв. З „Тrio“, твору ве-
ликого бєжте широкє, видно розмах, який
вельмі вріти, що п. Барвінського нде пова-
жна композиторська карієра.

„Тrio“ складає ся з 3 частий. Перша
часть держана в класичній формі сонатовій.

По короткім вступі: *andante sentimentale*
— який містить в собі, так сказатиб, завязки
мотивів реченя головного та реченя побічно-
го — слідує властивий початок часті: *Alle-
gretto energico*. Реченє головне утворене з друго-
го мотиву, вступу. По тім слідує реченє вставне,
яке лучить реченє головне з побічним. Рече-
нє побічне являє ся тут як перший мотив
з вступу, лиш в дуровій тонації. — По
„scherzand-ax“ реченя кінцевого наступає т.
зв. *perpetuum mobile*. Під оглядом мотивичним при-
носить оно новий мотив в фортепяній, який
безперервно тягне ся через ціле переведенє,
переплітаний герляндами роздробленого моти-
ву першого реченя. Починає, ся твір доволі
спокійним темпом, почім щораз більше наби-
рає сили, щоби в місци, де в фортепяновій
партії чуємо неначе сурмові звуки, досягнути
кульмінаційну точку. Появляє ся тут знова
введений з найбільшою силою вступ в зміне-
ній інструментатії першого мотиву, який
в останнім такті успокоює ся і лучить ся з
другим мотивом. Потім слідує т. зв. *repri-
za*, яка є повторенєм початку зі зміненями мо-
дуляціями. Слідує „Coda“ або закінченє, де
вступають в повільнішій темпі мотиви пер-
шого і другого реченя рівночасно. Закінчаючи
різно, доходить до fortissima і в найбільшій
блеску кінчить першим мотивом вступу.

Друга частина *Andante* є неначе вільною
фантазією. Приходить тут також короткий
вступ, який приготує властивий початок.
Середня часть *Andante*: *Piu mosso* має мотиві-
чну звязь з початковою частию *Andante*, се-
редня часть *Andante* складає ся також з трьох
коротеньких відділів.

По першій, що є виведений з початко-
вого мотиву, слідує другий, нова мелодія,
яка при повтореню першого відділу лучить
ся мотивічно з мотивом першого відділу...
Середня частина без ніякої перерви лучить
ся в fortissimo з репрізою початку, яка по
постепеннім успокоюню, розпливає ся в най-
більшій pianissimo.

Трета часть „Тrio“: *Scherzo alla коло-*
мийка, має форму рондову після взору
A+B+A+B+A, ся часть хоч має назву *alla*

коломийка, як формою так і переведенем змі-
сту сягає далеко поза границі типічної коло-
мийки, так що ся часть не є властиво коло-
мийкою в строгім того слова значіно. По
першій реченю „А“ в 2/4 такті коломийковим
слідує троха повільніше реченє „В“ в 4/4
такті, відтак слідує знова реченє „А“ але в по-
чатковій формі лиш в переведеню. Реченє
„В“ повтарає ся в незмінній формі, хоч в ін-
шій тонації. Кінцеве реченє „А“ різнять ся
від початкового мотивічною роботою. Тут по-
являють ся уривки мотиву першого і мотиву
другого в рівночаснім переведеню. Частину
кінчать „Coda“, яка приносить перший мотив
в найбільшій блеску (головно скрипка і че-
льо), до котрого при самім кінці прилучує ся
мотив другий.

Сам твір вислухано з великою увагою, а
всїх трьох артистів оплескувано сердечно і го-
рлячо.

Коли часть музична концерту вийшла
беззамітно і підносила настрої громади, то
промова, а спеціально перша недописала.
Привіт виголосив др. Кость Левицький. Зміст
его привіту, се така буденна „пустомельщи-
на“, як „Україна без холода і без пана“, про
яку навіть шкода згадувати, а спосіб виголо-
шеня викликавав вражінє вічевої, крикливої
промови, яка має впливати більше на мозок,
як на серце слухачів. Коли вже послали мають
промовляти, то нехай бодай говорять Оле-
сницькі, в яких святоточних промовах є і зміст
і гарна форма. Ліпше випала промова д-ра В.
Щурата про національні мотиви в поезіях
Шевченка, яка мала бодай ту прикмету, що
була коротка, хоч змість єї майже ніякий, а
спосіб виголошуваня нагадував манєри деяких
проповідників.

Концерт закінчив національний гимн:
„Ще не вмерла“, який відспівав „Львівський
Боян“ з естради сейчас після „Кавказа“. Пу-
блїка повстала з місць і злучила своєї голо-
си з співом хору. — Гості з України не при-
були. Їм не вільно їхати, бо за приїзд на
Шевченкове свято до Львова грозила їм пі-
сля повороту до Росії каторга.

Pro domo sua.

В останніх числах „Руслана“ оголошено
кілька занадто важких промахів давнішого
і теперішнього „Діла“, отже не диво, що оно
мусіло себе якось вибїлити — і вчинило се,
розуміє ся, своїм звичайним способом, а то
обчорненєм свого противника, „Руслана“. На се
не тільки не сердить і не дивує, а навпаки
тішить, бо само „Діло“ перекоує нас, що
наші закиди були правдиві. „Діло“ ніколи не
відповість прямо та отверто на закид, тільки
промовчить его, а ватомісць порушати, по-
сильному звичаю, всю фамилію противника
від сегого коліна — і се має заступити о-
правданє... Говорило ся в нас, що б. редактор
„Діла“, О. Борковський, виступав против за-
ложеня приватної гімназії в Яворові, що Народ-
ний комітет і теперішній редактор „Діла“,
Я. Весоловський, обійшлись з о. Юрієм Кмітом
зовсім не по культурному — і все те пока-
зало ся правдою, якої і „Діло“ не мало чим
збити, бо з фактом нічого не вдієш, — він
є! Отже замісць признати ся до гріха, або
хоч води в рот набрати, редактор „Діла“ за-
ходить з боку і починає замітати перед поро-
гом „Руслана“, а все в тій зарозумілій думці,
що его часопись „европейська“, хйба тому, що
виходить в Европі і що він через те має пра-
во мішати ся до чужих редакцій. Замісць
пригадати собі, як то редаговало ся зі спо-
кійною совістю правительственну часопись в
Чернівцях і писало ся против опозиції, —
замісць заглянути у свою теперішню опози-
ційну редакцію і подумати над тим, що се

таке, що при цілїм штабі помічників „Діло“ не перевищав Wiek-у і Гоґса, п. редактор „Діла“ покривав свою неміч, свій нетакт і свою редакторську нездарність великою зарозумілістю і чисто московським цинічним „наплевати“.

Трафіло ся, що кількох авторів відобразило свої статі з „Діла“ і дало нам. Ані ми за сими авторами не ходили, ані не знали, що они написали, — самі передали нам свої статі і ми їх надрукували, бо були гідні друку. З них одна була призначена самим редактором „Діла“ до друку; друга (о. Кміта) була очевидно йому не в смак і він її навіть не звернув авторови, а чому третя попала до нас, сего справді не знаємо; на кожний випадок дістали ми її від автора, а не від редактора „Діла“. Та саме се і злостить его і, замість мовчати, що було би найрозумнійше, він скаржить ся в часописи, відпихаючи від себе тим способом відразу трох авторів, які не були ему ворогами. Се має бути редакторський розум... Крім того не може собі дати ради з тим, що ми за згодою перекладачки передрукували „Бусовиську Мадонну“, невідому в Галичині, бо друковану ще 1895. в Чернівцях, і що попередніми роками помістили ми свій переклад оповідання „Воевода Славчо“, який ми дістали з поза редакції і який приходило ся ще нам поправляти. Се оповідане мало бути колись також в Ділі — очевидно досить причини, щоби п. редактор Діла посадив нас трохи не о крадіж. Отже замість безвідставно посуджувати нас о таке, п. редактор „Діла“ зробив би далеко краще, коли би вияснив, чому „Діло“ ще недавно передрукувало цілі великі повісті, як „Хмари“ Левицького, „Чорну раду“ Куліша і инше, не заплативши очевидно авторам або їх родині ані сотика? Відповідь на се була би цікава і она мабуть не була би инша, тільки така (так бодай ми думаємо), що тепер часопис убиває книжку, люди попристають звичайно на самих часописях, отже коли є що цінне, а забуло ся, варто его передрукувати наново. В тім нема нічого злого і незвичайного, — навпаки се навіть зовсім розумне, розумнійше нераз, як видаване процесу Січинського другим накладом. А нехай ще тямуть „Діло“, що прим. „Як я видавав рішну газету“, Твена явило ся в польській мові в кількадесяти цілком незалежних від себе перекладах і через те не впало на гадку нікому недотепному редакторови писати, що его переклад передруковано.

Крім того „Діло“ вдарило на нас на нове ще й в обороні п. Олесницького. З відповіді о. Ю. Кміта п. Ол-ому кожний міг бачити, що так п. О. промахнув ся (хочемо вряти, що з простого забуття), а не о. Кміт. От поневіряє ся „попа“ без ніякої розумної причини, в тім випадку навіть п. О. не пожалує своєї колючки, хоч сам хоче бути, не лише, як посол, але й як чоловік, незайманим. Він забув також не лише те, як з о. Кмітом було, але також і се, що „Діло“ колись називало его самого льокаєм, що начальний опікун „Діла“ не хотів его бачити у Львові, що приятелі „Діла“ в державній раді і в соймі всіма силами старали ся „уриятити“ ему жите — все забув і вступив ся з дороги д-рови К. Левицькому. Очевидно за сю уступку величає его тепер часопис п. К. Левицького — дуже розумним чоловіком (є справді за що величати, бо п. О. не аби який противник) — і бере его в оборону против нас, вмовляючи в нашу редакцію, що нам дуже залежить на тім, аби п. О-ого понизвати. Понизувати его ми ніколи не гадали, хіба що він сам, щоби приподобати ся суспільности, понизив себе у частині промови до ровени фразесовача. Нехай він лишить всяке фразерство майстрам з „Діла“ — ті его заступлять і перевищать — а ми не маємо ніяких претенсій до него, — хіба о стілько, що в політиці не все є послідовний. Однак панським льокаєм „Руслан“ ніколи не назвав его, лише „Діло“... Коли „Діло“ гадає, що ми для того „поневіряємо“ пос. Олесницького, що він станув на чолі рішничого руху в Галичині, то ми хіба пригадаємо редакторам „Діла“ німецьку приповідку: Wie der Schelm ist, so denkt er auch і такий спосіб полеміки лишаємо „Ділу“.

Такі „домашні справи“ не варто би прилюдно й обговорювати, як би не та безмежна зарозумілість усяких аспірантів на послів і „учителів народу“ і нечуване фарсезейство їх. Тут у Львові всякий знає, як ті патриоти один другому підставляють ногу, як у часописи бере ся посла в оборону, а поза очі приготує ся ему „похорон першої кляси“, як неuki і циніки беруть ся вести народне

жите, а самі нічого не вчать ся і не хочуть пізнати, як маловартні і знанем і характером люди захоплюють у свої руки як найбільше посад і тантієм у народних інституціях, хоч всюди є тільки патриотичними фігурами, як у нас витворює ся тип карієровчиків, не по державних урядах, лише таких, що по плечах свого народу вилазять без заслуги на верх, — все те бачить ся у Львові і знає ся, бо о тім всі говорять, — а тут часопис сих людей, ведена крайню недбало, бере ся замітати перед чужими порогами, хоч перед своїм і в себе має повнісенько сміття. Се справді вершок безличности. Але саме тою безличностию і відвертанем уваги від своїх хиб „Діло“ жие, заводячи також в суспільности беззастанну охоту, шукати у ріжних противників причини всяких невдач, а не в собі самим. Із сего становища така домашня справа, як отся, що ми про неї заговорили, набирає ширшого значіння, як один з виявів нездорових відносин між нашою власною суспільностию.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина

Політичне положення мимо почину розправ в посольській палаті ще не виразне і неясне. Парламентарні сторони глядять на становища супротивних стороництв і ґрунують ся відповідно спільности інтересів. Поки що можна замітити, що Німці, Поляки, Італійці, Буковини, Русини і Румуні будуть творити парламентарну більшість. Про становище Слав. Єдноти не можна ще нічого певного сказати. Між Чехами і Словінцями, як ми се вже зазначували, заострив ся спір, викликаний часописями, і тому становище одних і других ще непевне, хоч можна вже замітити деяке наближене обидвох сих стороництв до правительства. Розходять ся тепер лише о те, чи Слав. Єднота в цілости, чи Чехи і Словінці яко єї складові часті, зближать ся до правительства.

Підставою такого зближеня Чехів до правительства могло би бути тільки порозуміння між Чехами і Німцями. Як ми вже зазначували, відзивали ся і з чеського і з німецького боку голоси про конечність порозуміння чесько-німецького, а з того можна вносити, що небавом почнуть ся знов переговори. Реченець тих переговорів повинні означити міродатні чинники в Празі.

Відносини в держ. раді вимагають конечного рішення, бо переведення фінансової і податкової реформи і військового закону потребує певної і сильної більшости парламентарної, а ся обставина може вплинути на прискорення праских переговорів, щоби довести до чесько-німецького порозуміння. Розуміє ся само про себе, що таке порозуміння не може настати зараз. Першим кроком до сего був би розум, котрий зближив би обидва табори в держ. раді до себе і допоміг до утворення парлам. сильної більшости.

Цісарське признає висловлене руским членом делегації (уп. Васильови і Цеглиньскому) за їх патриотичне становище, яке тепер заняв також галицько-руський делегат, причинило троха клопоту народно-демократичному дневникарству, котре накручуючи цісарські слова і підставляючи свої поясненя, намагає ся з того висноувати ніби найвище признає для тактики соймового українсько-руського клубу. Очевидно таке крутіство само себе осуджує, але тим способом намагають ся загонисті дневникарі оправдати поступоване безкормової політики.

Отже в бюджетовій комісії голова укр. парлам. клубу др. Кость Левицький намагав ся пояснити den Zwiespalt der Natur, розстрій і суперечність між становищем дел. Цеглиньського, а тактикою укр.-руського парламентарного і соймового клубу тим, що Русини не поборювали і тепер не будуть поборювати позивції бюджету „Найв. Двір“, але нагамають ся, щоби Корона докладно інформувала ся про відносини Русинів в Австрії, бо на основі певних інформацій почули перед 14 роками тверді слова: „Adieu meine Herren“. Поки що пригадуємо, що се була консолідаційна депутация (в купі з москвофілами) і Корона не без підстави силці з москвичами дала таку відправу. Але до сеї справи ще повернемо.

Голова українського клубу домагав ся зміни політики правительства супроти Русинів, і в тім ми з ним згоджуємо ся, але так само треба зміни політики невірадної, хиткої і скочної українсько-руського клубу, а тоді і

правительство буде числити ся з Русинами.

В угорській соймі ухвалено банкову, предлогу і приступлено до розправи над законом про побір новобранців. Можна сподівати ся, що в угорській соймі починають ся спокійніші часи. Як звіщає „Esti Ujsag“, відбували ся останніми часами часті наради Юстивців що до дальшої їх тактики. Поручено Юстиви, щоби він сам ознакомяв ся з бажаннями стороництва і обдумав тактику. Юст сам про себе був тої гадки, що довше не можна вже проволікати почину боротьби.

Тимчасом ґр. Батяні був тої гадки, що Юстивці повинні всю свою силу зберегти до боротьби при нагоді реформи військового закона і поставити ішестім сеї предлоги з виборчою реформою. До того часу треба спокійно ждати, бо предлога про побір новобранців не має більшого значіння. Більшість Юстивців висловила погляд, що стороництво, ані при бюджеті ані при предлозі про новобранців не повинно рішучо виступати. Запевняють що предлога про побір новобранців буде протягом двох-трьох днів ухвалена.

Заграниця.

В прускій соймі з нагоди розправи над бюджетом ісповідань порушено також справу присяги священників проти модернізму, а посол з центра Порш заявив, що католики не бажать собі „культуркаміфу“. На церковно-політичній області бажать повернення стану перед вибухом сеї боротьби, а в присязі проти модернізму не бачать ніякої небезпеки для школи. Папські декрети про усунення священників в інтересі служби не містять нічого небувалого навіть із становища пруского права. Присяга проти модернізму є внутрішня церковна справа. Присяга убрала давні правди лише в нову одіж. Повага і значіння католицьких відділів богословських присягою ненарушені. — Міністер ісповідань Трот заявив, що канцлер Бетман-Гольверґ і він вважають найголовнішою задачею правительства удержанє віроісповідного мира, отже тому треба в області, де сходять ся границі обох властей, державної і церковної, зважати на се, щоби не викликувати спорів. Треба отже певної обачности і здержанности.

Вісті з Португалії про поступованє правительства вельми сумні і тривожні. Епископ з Опорто велів з проповідниць прочитати архієр. посланіє, а за те візвав его міністер судівництва, щоби приїхав до Лісбони оправдати ся. Одна часопись подала до відома оповіщенями час і місце приїзду епископа, а перед міністерством судівництва зібрала ся цікава численна товпа і напала на самохід епископа, повибивала палицями вікна в самоході і полицниками та кулаками знущала ся над епископом. З великим трудом повело ся оборонити епископа від напасників і перевезено его до мешканя міністра для переслухання. Вечером розійшла ся поголоска, що епископа усунено з посади. Поступованє товпи осуджують загально в Лісбоні. Все те стає наглядним доказом, що в Португалії починає ся власть товпи.

Приказана мобілізация четвертини війська в Зедин. Державі півн. Америки викликала велике затривожненє в політичних кругах. Крім того поручено змобілізувати часті фльоти. Привід до того дала революция в північних областях Мексику, безуспішні домаганя від президента мексиканського Діаца і безсильність мексиканського правительства, Мексиканське правительство жалує знов, що Зединеві Держави пособляють мексиканському повстаню. В американських дневниках проявляє ся вовна горячка і велике роздратованє.

Державна Рада

Посольська палата розпочала свою роботу весняну зміною закона, котрий має розширити загальні права горожан. Закон з 1867. р. про право товариств і зборів охоронював одиниці проти самоволї поліційної системи. Проти лютової конференції підношено справедливо докір, що не дала она закон про права зборів, лише збувала обіцянками на будуче. Закон з 1867. р. подав отже тільки перні охорони проти поліційної системи, котра могла відносити ся з підзорами проти товариств і зборів. Тепер по 40 роках посол. палата приступила до зміни сего закона і всі бесідники, що забирали слово, висловили свою згоду на сю зміну. Розправу

розпочав міністер внутр. справ ґр. Вікенбург, котрий пояснив впроваджувані зміни. Замітною зміною є іменно дозволі участі жєнщинам в політ. товариствах, і тим способом зближає ся наше законодавство до німецького і норвежского. О скілько однак участь жєнщин в політ. житю вєпіє користно вплинути на поправу відносин, покаже будучина. В розправі над начерком закона промовляли також рускі послі др. Кость Левицький і Цеглиньский. Розправа над сим законом триває дальше.

Гуртовий процес руских академиків.

На нинішню розправу явили ся ще другий прокуратор, п-ні Коцкова, заступник пошкодованих сторін обор. Любінецький, та всі оборонці Русини. Другий прокуратор Жєгєстовский засідає з причини недиспозиції прок. Франкого.

Предсідник відчитує лист обж. Порайка, який пише, що мусів виїхати до Девятник і годить ся на заочність. Потому оголошує, що трибунал затвердив зарядженє предсідника, яке не позваляє змінити місця обжалованим, та що відложив рішенє що до доказів наведених вчєра д-ром Косом аж по доказовім поступованю.

Потім покликано на сальо сьвідка д-ра Ант. Марса б. ректора універс.

Обор. др. Голубович ставити внесенє, щоби від сьвідка не відбирати присяги, бо головними сираниками сеї події були якраз Поляки, а передовсім університетські власти. Зізнань сего сьвідка слуханого в слідстві, впливає, що др. Марс знав, на що заносить ся. Хоч він знав обставини і знав, що легко може прийти до кривавої драми, мимо того не видав ніяких заряджень, противно універс. власти помагали при нападі на українську молодіж. Представник власти, сьвідок, сам конферував з всеполяками.

Се показує, що власти знали плян всепольского нападу і его апробували, а тим самим є співвинними. По друге універс. власти відносили ся все ворожо проти загалу Українців, а ту виступає ціла маса Русинів а та ворожнєча дійшла до найвисшої точки за часів ректорату д-ра Марса. Та ворожнєча може перенести ся і нині на обжалованих. Власти зносили весь час всепольський рух проти Русинів, та хотий одним замкненєм університету могли перешкодити всім подіям, сего умисно не зробили.

Прокуратор вносить, щоби сьвідка заприсягнути.

Коли потім хотів забрати голос оборонець пошкодованих Любінецький, забрав голос др. Старосольський і запротестував на підставі §. 47. зак. проти сего, щоби заступник пошкодованих сторін міг ставити внески зглядно що до них осьвідчати ся.

Проти сего заявляє ся др. Любінецький і просить, щоби ему вільно було також ставити заяви. В тій справі промовляє також обор. др. Андрей Кос, почім трибунал на нараді рішив, що дозволяє др. Любінецькому ставити заяви що до заприсяженя д-ра Марса.

Потім обор. Любінецький попрає прокуратора в тій цілі, щоби д-ра Марса заприсягнути.

Оборонець др. Голубович ще раз просить, щоби не заприсягати сьвідка.

По нараді трибуналу сьвідок зложив присягу. — Підчас самих подій на університеті не був і нічого важного не зізнав.

О 2½ год. відложено розправу до понеділка. Точний звіт подамо в слідуючим числі.

Кросимо бігковити перегляду.

НОВИНКИ.

— Календар. В неділю: руско-кат.: Прокіпія арх.; римо-кат.: Григорія. — В понеділок: руско-кат.: Марини; римо-кат.: Кристини. — Ві второк: руско-кат.: Євдохи; римо-кат.: Матильди.

— Наших дописців просимо укліно подавати нам вісти про Шевченкове сьвято, устроюване по краю.

— Шевченко, а релігія. У нас всіяково говорять ся про релігійність Шевченка; ліберали вважають его лібералом, християни — хри-

стиянином. Однак те ціле „балакане“ основує ся по більшій частині на поверховнім знанню творчості Тараса Шевченка. Такий будь-що-будь авторитет в справі українсько-руської літератури, як Михайло Драгоманов, підчеркує ясно в своїй публікації „Шевченко, українофіл і соціалізм“, що Шевченко не був лібералом в справах віри — противно був щиро віруючим. Так „Біблія“, як і „Псалтир“ були для Шевченка духовим кормом від ранньої молодости до пізньої старости. Навіть в тюрмі, на заслання, не розлучав ся Шевченко з „Біблією“, а в листі до князя Рєвїної, просячи о присланні твору Томи Кемпійського „О подражанію Христу“ ясно зазначає, що „єдина моя втіха тепер — сьвяте Євангеліє. Я читаю его що дня, що години“. А вже з яким широким відношенням ся Шевченко до Пречистої Діви Марії, се видно хоч би із тих численних образів, які присвятив він Покровительці „Руского краю“. Рівнож багато-прегато образів мальованих в честь Господа нашого Ісуса Христа, а найбільшою его мрією було змалювати образ „Смерти Спасителя“ — та на жаль не зробив сего, бо московське правительство не дозволило ему вертати на Україну, а мусів скитати ся „сиротою“ по Нижнім Новгороді і Петербурзі. — Взагалі для вдумчивого чоловіка так і снують ся через ціле життя слова Шевченкового „Кобзаря“:

Дай жити, серцем жити
І Тебе хвалити,
І Твій світ нерукотворний
І людей любити.

Справедливо замічує Драгоманов, що Шевченко допустив ся кілька разів (особливе в поемі „Марія“) богохульства не на основі ясно вироблених засад ліберальної науки (?), але під проминаючим впливом злих людей і хвилевої чорної розлуки. Але Господь, що бачив его щирій труд для рідного народу, має милосердне око на Тараса... А нашим сусідам що кричать на „безбожність“ Т. Шевченка можемо пригадати ім слова їх найбільшого національного свѣточа Міцкевича его богохульними словами: „albo z Bogiem, albo zimo Boga“. На закиди галицьких Москвичів шкода відповідати, бо всі російські „свѣтила“ із Пушкином і Толстовим на чолі се одна велика громада єретиків.

— „Slavisches Tagblatt“ поміщує в пам'ять 50. роковин Т. Шевченка передовицю, де обговорює характеристику его творів, его значіння для письменства і для пробудження руского народу. Стаття кінчить ся тим, що Русини підносять ся вище до своїх ідеалів, лучать ся, чують в своїх жилах зєднану кров, почувать більшу народну силу і енергію і вірять твердо, що незадовго наступлять нові покоління, які сповнять Шевченковий заповіт, і они пошанають его вже у вольній Україні. В сій самій часописі подає д. Е. Колодзейчик коротку а добру житєпись Т. Шевченка, — его незавидну долю на землі. Також др. Третяк подає коротку характеристику творів Шевченка, каже, що в історії славянського письменства Шевченко се одна з найідейніших постатей і що нема другого поета, який би так тісно вязав ся зі своїм народом, який би так багато причинив ся до его пробудження і який би мав тільки перешкод для ровною свого таланту. Поміщено ще тут кільканадцять Шевченкових поезій, гарно переложених на німецьке в перекладі Франка, Фішера, Шпойнарвского і Virgini-ї.

— Словинці про Шевченка. В дневнику „Jutro“ пише словінський письменник Ляг: „Живого Шевченка замкнено а вмерлого конфіскують! Та саме то спричиняє, що Українці в боротьбі в царизмом виходять побідниками і підносять ся на всіх областях культури. Шевченко є душею всего українського народу — Українець, козак, воявник за волю, мученик і післанець воскресєня. Шевченко є співак народа, жє для него, сить про его велику минувшину, і мовить як пророк про его велику будучину. По всій Україні бачить він могили, в яких лежить доля і історія українського народа, але також і его будучність. Шевченко помер в тім самім році, коли цар зніс кріпацтво. Пядесять літ сить же великий поет у своїй могилі, з якої глядять на всю Україну. Не бачив він волі свого народа, бо кріпацтва для него ще не знесено.“

— Серби про Шевченка. Сербский дневник „Stampa“ пише про Шевченка: „Українці живють під російським кнутом може в гірших відносинах, як жили Серби під турецьким ярмом. Цар не тільки не зменшив сусільну і особіету волю Українців, але не узнавав їх народности, нищив їх ім'я, конфіскував укра-

їнські часописи і книжки. Та прийшов пророк і збудив сей народ, який тепер починає дивити ся вже на ліпшу будучину. Шевченко жив і помер для своєї України, хотия в его душі не була се одинока ціль. Він болів над всіма пригнобленими народами, він був рєшником волі політичних і сусільних прав для всіх поневолених. Росія бачить ще нині в Шевченкові революціонера і старає ся видерти із серця народа навіть пам'ять про рєшника України. Щодня падають нові краплі гіркої жовчи в сю чашу страждань, яка називає ся українською душкою. Та Росія може бути певна, що поки в Росії бути жити ім'я цара Петра Великого, доти буде також ім'я того чоловіка, що перед пам'ятником цара сказав: „Се той Первий, що розпинав нашу Україну“...

— Шевченкове сьвято на Кубані. В Станиці Староминській на Кубані обходили дня 2. с. м. в тамошній 2-й однокласній хлопчачій школі, з дозволу інспектора початкових шкіл Ёйского відділа, Шевченкове сьвято. На тім сьвяті були, крім школярів сеї школи їх батьки, учителі, учительки тутешніх шкіл та інтелігенція. Виконавцями були виключно ученики 3 і 4 класи. На передній стіні класи висів уквітчаний портрет Шевченка. Вечерок зачав ся рефератом про Шевченка, котрий прочитав оден з учителів сеї школи. Потім, школярі читали вірші Шевченка та співали українські пісні. Прочитано: „Бють пороги“, „Село“, „Сон“ (На панщині пшеницю жала), „Вечір“, „І досі сьвят ся“, „Обніміте, брати мої, найменшого брата“ і „Учіте ся, брати мої“. Співали такі пісні: „Рече та стогне“, „Така її доля“, „Сьвіте тихий“, „Стоїть гора високая“, „Пливе човен“, „Де згода в семействі“ і „Заповіт“ Шевченка (Як умру, то поховайте...). І читали і співали школярі досить гарно. Після сьвята омовіщено, що пожертвовані п. бюстателем школи гроші, вислоно до Петербурга та Києва за портрети Т. Шевченка, та книжки про него (взд. СПб. Благод. тов-а), щоб роздати кождому школяреви по примірнику того і другого, але ще їх не одержано. — Також сьвято хотіло зробити і тамошне тов-о „Просвѣщеніє“ в будинку позичково-збер. тов-а, про що вже було оголошено афішами, але 1. с. м. відбули ся загальні збори поз.-збер. тов-а, котрі порішали ніяк не давати своєї салі на вечерок. Яка причина сему — не відомо, але через сю сумну пригоду, тов-о „Просвѣщеніє“ примушено відкласти Шевченкове сьвято на пізніше.

(„Рада“)

— Поклін Росії. Недавно тсму помістило „Діло“ статтю, написану з нагоди заборони Шевченкового ювілею в Росії, в якій зовсім недвозначно маніфєстує свою симпатію до Росії, мотивуючи се тим, що ось то навіть оден із теперішних українських парламентарних послів якось раз в своїй ненависті до польщини заявив, що наколи би нас мала жертви Польща, так волімо потонути в російським мори, а кілька літ тому назад протиставляло любеньке „Діло“ „руський сьвіт (!) польському сьвітові“. Знаменну характеристику національної дволичности нашого „Діла“ дає п. В. Темницький в „Землі і Волі“ (ч. 9. з 11. марта с. р.) в статі: „Ідемо в гору!“ Стаття звучить:

„Дивні знаки показують ся на небі і розворушують душі галицьких Рутенців. Ті душі слабкі, незагартовані в бою, яким так тужно, так банно до спокійного запічка. А вже тиховський, уютний запічок, то рай обітуваний для буржуазного політика! Стоять на форпості, з оружєм при нозі — се для них мука невиносима. Зводити бій за річ сьвяту — для них не власна, внутрішня конєчність, але щось чуже, далеке, накинєне їм. Чи в боях рядях, чи в поготівлю до боротьби однако чують ся несвійсько. Їм ухміхаєть ся спокійне леговище. Розложити ся їй румігати поживу спокійно, без зворушень, без напруженя... Цілий трагізм душі галицького буржуазного рутенця в тім коринить ся, що те леговище йому тепер недоступне. Зразу заняла його польська шляхта, а в дорозі спадщини перейшло тепер на польське міщанство.“

„А в наших політиків тільки й думки, тільки й політичного розуму, щоб и собі в тім леговищу заповнити хоч би вузенький кутик. А вони, ті, що розложили ся на вигіднім берлозі, не хотять посунути ся.“

„Чого вже не пробовано! Є ж в українським клубі люди від різного фаху, є й поза клубом політики та публіцисти, що працюють в окремих своїх спеціальностях. А вже з парламентарної трибуни заповідано греблі гатити на Сянї „польськими зайдами“, адже каме-

ральні ліси в наших Карпатах мали небавом перемінити ся в хмару диму і стирту попилу, адже брязкіт кіс і свист цїпів не на левадах і не по стодолах, але на полю боротьби мав в недовзі зашуміти понад Галичиною! Ажжє! Се все ми чули з уст парламентарних бесідників українського клубу. А публіцисти! Чи не переконували цїлий сьвіт, що „руський“ і „русский“ се лише дві форми, а ідея одна. Русько-русская ідея! Кілька тижнів тому публіцист з „Діла“ вигребував кости Костомарова, Куліша, Драгоманова, щоб на них зєрєвати демонстрацію двоєдиного руського сьвіта. Ми, мовляв, Українці і Москалі один сьвіт, ви Поляки другий! Поклін тобі, всеруська Росіє! Доземний поклін. Чогож ти на нас сердш ся? Миж звязані з тобою, як дві рідні сестри. І нікому з нас ні в думку не приходить те, що якийсь там Мєвшіков пише в „Новому Времени“. На спасєне душі закликаєть ся публіцист з „Діла“, що як скала тверда й непохатна прихильність України до Росії! Одна українсько-російська душа, одна ідея величности, могутности двох невоздлімних, вязами крови й духа злучених сестер України і Росії от рода в рода, з покоління на покоління!

„Чутє, ви, галицькі верховоди! А тепер іде не посуєте ся? Филі Сяню, пожежа камєральних лісів, галицька жакєрія! Як то, ви ще не злякали ся?!

— „А чи Ваше Високоблагородіє пан премієр міністрів конституційної Росії зволило ласкаво читати „Діло“ в перших днях лютого сього року? Чи були ласкаві звернути увагу на те, які ми смиріні, спокійні, тихі, прихильні до Росії, віддані їй душею й тілом, з діда прадіда обдаровані горячою, невечєрною, невгасаючою любовю до двоєдиного руського сьвіта?! Найсмирнінїше просимо змилувати ся над нами й не вірити в тії зловіні видумки наших ворогів, які нашу любов і привязанє до Росії осьміляють ся кєстєіонувати. Се лож, се підла лож! Най живе єдина неділіма Росія! А під її материнсько-сєстряними крилами дозвольтє по своїй ласці та виrozumілости потрохи розвивати ся й нещасній, сердєчній вєньді Україні.“

— Маніфєстация молодєжи. Вчєра околє 7. години вєчером відбула ся поважна і спокійна ювілейна маніфєстация нашєй молодєжи, у якій вьяля участь студ. університєту, учєники шкіл середних і учєницї учительської семінарії. Маніфєстация в числі околє 3.000 пішли поважно, співаючи національні гимни під „Просьвіту“, де відсєяно „Щє не вмерла Україна“, опісля пішли улицєю Карєля Людвика і вернули під фільгармонію, де проспівавши ще раз національний гимн розійшли ся супокійно, хто на концерт, хто домів. Треба з признанєм зазначити повну безсторонність органів поліції і повагу, з якою відбула ся цїла маніфєстация.

— Російські старообрядовці католиками? В деяких московських часописях появила ся вістка із Риму, в якій доносить ся про приїзд бувш. православного духовника Волощука до св. Столиці, якого мали іслати московські старообрядовці, щоб в їх імені вів переговори із Ватиканом. Волощука, як упєвняють дописці московських дневників, прийнято в Ватикані дуже прихильно. Він мав опісля довшу нараду із окруженєм Сьв. Отця в справі зближеня російських старообрядовців до католицизму. У Ватикані мала запаста згода на те, що старообрядовці приймуть католицизм східного обряду.

— Гірні спомини. Львівськє москвофіліє відвели вчєра на вічний супочинєк одного із своїх перєдових людей. І яким смутком, гірким, болісним мусів обвіяти той цїлий похорон кождого учасника, виділо ся на кождім кроці, що мимо гук, крику „новокурсних“ москвофіліє, москвофільство се ходячий труп. Наколи би не зігнані ад нос бурсєки і бурсєчки і кількох русєофільських академиків, покійник, що безперєчно щиро трудив ся по свєм у переконаню для своїх ідей, був би одиначем-сиротою „помандрував“ до грєбницї „руссєких журналістєв“. І мов гірка іронія звучали слова якогєс темного сєляннина, що „як вмів, так казав“: „Як не вмер Пушкин, Гоголь, Мєнчєловський, Наумович — так і ти не вмер!“ Велич російської нації Пушкина ставить темний мужик в оден ряд з Наумовичєм! Поминувши те, що сей сєляннин плів „сім кіп“ дурниць і взагалі крім студ. Стєсєва, всі бесідники се люди із передпотоваю льєогією і понятями, прикро вражало особливе те, що деякі бесідники сєлували ся говорити на чистій російщині. Очевидно, що галиц-

кій російщині. далеко ще до „казєнної“ російщини і особливо синтеза майже зовсім не московска.

— Рускі штахєти. На четвєрговім засіданю міської ради Львова р. Склєпінський реферувєв справу будови штахєтів при церкві св. Пятєниць у Львові. Міска рада виготовила кошторис на 14.000 К. На внесєне реферєнта ухвалєно направити старі штахєти коштом 400 К і поручити магїстратові, щоб виготовив низший кошторис на новє огородженє церкви. — Ясним є, що сю справу реферєнт представив тенденційно, щоб намі церкви були в як найбільшій понижєню. Кола на польські цїли сьплять ся великаньські суми, то навіть дрібного видатку на рускі цїли жалують польські загорільці.

— На „істинно-русских“ громалах скіра дрожить. Управа русєофільської бурсї „Народного Дому“, улиця Куркова 14 (новий дім) зажадала на протяг часу до 14. с. м. асистенції, т. є спеціальної охорони поліційної. Русєофілі, думаючи, що всі люди на сьвітї воюють із своїми противниками по методу „істинно русєких“ хулїганів, обставляють свої „дєї кордоном поліції; їх шпїоньска совість боїть ся навіть живої, народної мавіфєстация і в ній добачують нїж, що дорізує їх хулїганьскі трупи.

— Славянська вистава в Празі. Чєскє „Slovo“ звїщає, що відбула ся довша конференция між чєскимь послами, а бар. Бієртом в справі всєславянської вистави в Празі в році 1913. Правительство приобіцєло, що не буде робило нїяких трудностей. Вистава має бути величавою.

Оповідки.

— Рєпертуар руско нар. театру в Коломиї. (Сєля Кєси щадничєй. Початок о год. 7 1/2. вєчером).

Ві вторєк дня 14. с. м. „Скєданал“ штука в 4 діях А. Батєйля, в перекладі Ф. Коковського.

— Іменованя і перенєсеня. Намісник, яко прєзидент кр. дирекції домен і лісів поручив люстраторови лісів Володимирови Каратницькому у Львові заряд складу дєрева у Львові а асистенгов і лїснїцєва І. Сьвірському управу заряду лісів і держ. дїбр в Турі великій, та перєніс заведатиє лісів Віт. Маха в Турі вел. до Львова. — Міністер скарбу іменовав салінарного касієра Романа Джульїнського головним касієром в єтатї салінарного заряду для Галичини.

Телеграми

з дня 11. марця.

Краків (ТКБ). Приготовленя до вписів на ягайлєвський університєт на літній піврік покінчєно. Вписи начнуть ся 13. с. м.

Краків (ТКБ). Нині відбувають ся дальші перєслуханя дисциплінарною комісєєю рєшити студєнтів в справі страйкових подій з дня 31. сїчня. Ся справа находить ся в державній прокураторії, а тепєр має комісєя сєнату остькіло прослідити, чи будуть могли єї студєнти бути допущєні до вписів на літній піврік. Судовє слїдство о події 31. сїчня вже в тоді.

Будапєшт. (ТКБ). Сєйм ухвалив вчєра у другім читаню континєнт новобранців.

Льондон. (ТКБ). Низша палата радילה вчєра цїлу ніч до год. 10. рано. Приходило до дуже бурливих сєн межи послами народними а опозиційними. Винци прийнято внесєнє, щоб відложити засіданє до г. д. 12. в полуднє.

Париж. (ТКБ). В палаті дєпутєваных міністер маринарки Дєльсєкає відповідав на вивєди дєп. Бієнємего, який порівнював француску флоту з нїмецькою і заявив, що в р. 1920 Франція і Нїмці будуть мати 22 дредноувтєв, Франція буде мати 18 панцирників, а Нїмці лише 12, але затє далеко сильнїйших.

Буєнос Айрєс. (ТКБ). Дневники доносєть, що революційний рух в Парагваю поширює ся. Революцієнсти заняли кількє місцевєстєй. Правительствєнні вїсєка звєли бій із ворохєбниками і побилє їх на прах. По обох сторонах богато вбитих і ранєних.

Новий Йорк. (ТКБ). Панцирні кружлячки „Temessce“, „Moutana“ і „North Carolina“ опілили до мєксиканьского противу.

Сєлькє Ляєє Сіт. (в провинції Ігар). (ТКБ). Мормоньскє властє одержали з мормоньських кругів із поблизька Мєксика вістку про бій біля Каасє Ядєс, в якім правительствєнне мєксиканьськє вїсєко віднесло велику побїду над повстанцями. В бою вьяло участь 1500 людей із правительствєнного вїсєка і 1000 повстанців. Правительствєнники втратили 100 людей, повстанці 200.

Вашингтон. (ТКБ). Дєпартамент маринарки видав вєказ, щоб кружляк „Chester“ із посїхом відлив до Тєнтїєко в Мєксєку і

щоби ему товаришив аж до Гальвестон корабель „Saleni“.

Думають, що „Chester“ вислано до Мексика для удержання получена і незалежненя его від телеграфічної лінії, яка ймовірно на випадок побільшеня несупокою буде перервана.

Воєнний департамент вислав 3 літаки до Тексас, щоби відбували вивідуючу службу.

Льондон. (ТКБ). Палата вібрала ся вчера в полудне і провадила дальше розправу над бюджетом. Наради були спокійні. Палата вібрала ся у великім числі, було навіть багато послів з тих що брали участь в ночі в бурливих нарадах.

Париж. (ТКБ). Урядово оголошено тут ноту, що правительсто конче буде домагати ся, щоби Марокко вдоволило Францію з причини смерти поручника Маршанда і підпоручника Біверта.

Будапешт. (Уг. К. Б.). Партия Кошута постановила на вчерашній конференції голосувати против бюджету.

Вашингтон. (ТКБ). Як доносять дивенники, заявив тутешній японський посол, що Японія ніколи не старала ся заложити в Мексикку вуглеву стацию для своєї маринарки.

Новий Йорк. (ТКБ). З Pleasant-Prairie доносять, що там вилетіло у воздух пять магазинів фабрики пороху, що мали до 180 тон вибухового материялу. Всі магазини і кількостот домів в окрузі 10 миль повизнені зовсім, а потрясенє було чути в далєци до 100 миль. В театрах в Чикаго і по інших домах повстав між публикою великий переполох. До 350 осіб має бути тяжко ранених, а шкоду обчислено на пів мільона доларів.

Всячина.

Жиди в Македоні. Турецке правительство навязало переговори із директором англо-левантійского банку в Царгороді жидом Якобваном, одним із найважніших представників сионістичного руху, який мавби після інтенцій турецкого правительства помочи ему в борбі із повстанцями в той спосіб, що переселив би в Македонію 10 тисяч жидів-

ских родян. Турки думають, що жиди здемо-ралізують ще чистий на душі і тілі болгарський народ, нанесуть в его ради вільнодумне трійло і в той спосіб перелицюють Македонію на другу Галичину.

Динамітовий замах в Жабю. Оноді в ночі зайшов під дим купця Іс. Гертнера в Жабю якийсь чоловік, і через вибиту шибку вкинув до середини хати патрон з вибуховою матерією. Купець почув бренькіт шиб, зірвав ся з ліжка та в сій хвилі наступив вибух і покалічав тяжко Гертнера. Злочинця ще не аловлено.

Проти Чехів в Африці. В полуднево західній Африці в одній німецькій оселі будують залізничний шлях, де працює багато чеських робітників. Німецька фірма, щобудує сей шлях, заявила, що віддалить всіх чеських робітників. Тоді всі урядники і робітники, що брали участь при будові постановили страйкувати.

Про вплив алкоголю на память. Професор психіатри на університеті в Християній Рагна Фогт оголосив цікаву працю, оперту на сіммісячних власних поміченях і дослідах. Як найточніше він ствердив, що дрібні давки алкоголю пр. 15 грамів, себто менше більше в тій кількості, що містить в собі пів літра пива, велими ослаблює память, утруднює учти ся віршів на память і т. и. По ужитю 30 грамів алкоголю зрана память була навіть о половину гірша. Крім сего за-примітив др. Рохт, що вивченє на ізуст під впливом алкоголю, менше лишало ся в пам'яті легше забувало ся. Висліди сих досвідів згоджують ся вповні з досвідами професорів Крепеліна, Шміта і інших.

Вплив кухонної соли на масло. Загально звісною є річю, що насолєне масло лучше переходує, ся але не кождий знає, який має вплив сіль кухонна на якість масла і скілько єї належить давати. Досвіди одного ученого вияснили, що коли дасть ся до 1 кг.р. масла більше як 40 гр. соли, то терплять на тім пожиточні бактеріи, які живуть в маслі і надають ему приємний смак і запах, а іменно т. зв. бактеріи молочної кислоти, а беруть на-томість верх інші мало пожиточні і навіть шкідливі бактеріи. Щоби сего уникнути, належить при солєню масла, добре витисненого з води, давати на кождий кільограм 25 до 30 грам. кухонної соли.

Зїзд російско-о дворянства в Петербурзі

радив над жидівскою справою в Росії і ухва-лив ось що: 1) безуслівне усунєне жидів від участі в державній службі, так адміністраційній, як і праводавчій, розуміючи під сам всяку участь в виборах; 2) безуслівне усунє-не жидів від військової служби і всьо, що і з нею звязанє; 3) цілковите відлучєне християнської шкільної молодіжи і позволенє вчити ся жидам лише в докладно означених науко-вих заведенях; 4) жиди не можуть одержати російского горожанства. 5) Границя осілости і всі обмеженя полишають ся в обовязуючій силі. Все се відносить ся і до жидів вихре-тів.

Протестантизм упадає. „Das evangel. kirch. Jahrbuch“ подає отсі числа др. Шнайдра з протестантского руху в Німеччині. В Бравншвайгу приступило в 1895 р. до теологічного іспиту 108 кандидатів, а в 1908 р. лише 48! В Бравншвайгу зложило в 1895 р. теолог. іспит 115 кандидатів, а в 1908 р. лише 48! Берлінський університет іспитував в 1890 р. 686 теологів, в 1909 р. лише 247; а університет в Галі в 1890 р. 730 теологів а в 1909 р. лише 271; університет в Єні в 1890 р. 113, в 1909 р. лише 56; університет в Ерлянген в 1890 р. 290, а 1909 лише 135; університет в Гетінген в 1890 р. 225, а в р. 1909 лише 113. Разом отже всіх протестантских теологів по німецьких університетах було в 1890 р. 6534, а в 1909 р. ледви 2.320.

Студенти кельнерами. Заряд одної з купелевих місцевин на Угорщині звернув ся до запомового товариства академічного в Будапешті з просьбою о оголошенє, що на літню добу кількох студентів дістане місця кельне-рів з платою 200 К місячно. Запомовє то-вариство оповістило се на своїй таблиці в у-ніверситеті. Коли про се дізнав ся декан прав-ничого відділу др. Долежал, казав безирова-льно зняти оголошенє і заявив, що кельнер-ске занятє не є відповідне для академіка, бо понижає его достоїнство.

Підпиранє шкільництва в Болгарії. Болгарія

дає все дуже для свого народа про школу. І ось тепер ухвалило Собраніє позичку на 30 мільонів франків на будову народних шкіл. В Болгарії є тепер 3.417 народних шкіл, між-тими є 1.063 в добрих і вигідних домах, 1048 ще в достаточних, а 1306 шкіл містять ся в ріжних нездорових хатах і бараках. Обчислю-ють, що в таких неможливих, негігієнічних будинках учить ся понад 200.000 діттей.

Цінава хорба. В шпиталі ім. Франд Йо-сифа у Відні оперовано жолудок одному хо-рому. Із жолудка виїнято 14 столових ложок, які пацієнт проликує при всіляких нагодах. Після операції запито жолудок, а лікарі ду-мають, що пацієнт небавамком подужає.

Вісти торговельні і промислові.

Тижневий звіт Торговельної і промислової палати про ціна збіжа і продуктів у Львові від 20. до 26. лютого 1911.

	за 50 клг.
Пшениця	10.10—11.30 К
Жито	7.10— 7.40 К
Ячмінь броварняний	8.20— 9.50 К
Ячмінь на пашу	7.80— 8.20 К
Овес	8.10— 8.40 К
Кукурудза	0.00—00.00 К
Гречка	6.30— 6.60 К
Горох до варєня	12.00—13.00 К
Горох на пашу	0.00—10.00 К
Бобик	7.50— 8.30 К
Конюшина червона	76.00—84.00 К
Конюшина біла	108.00—120.00 К
Конюшина шведска	70.00—80.00 К
Тимотка	40.00—45.00 К
Ріпак зимовий	13.00—13.30 К
Насїне конопл.	00.00—00.00 К
Хміль старий	105.00—120.00 К
Хміль новий	00.00—0.00 К

Для прикрашехя комхат і Читалєхь!

ТАРАС ШЕВЧЕНКО в домовин і МОГИЛА ШЕВЧЕНКА над Дніпром

Картини Сластьона виконані в артист. інституті Ангерера у Відні у величині 24+30 см. можна набути в книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, Ринок ч. 10; за 80 сотиків без пересилки, за 1 К з пересилкою (franco). Прибуток з ровпродажи жертвував ради. Ол. Барвінський на пам'ятник Т. Шевченкови в Києві.

ЗАМОВЛЕНЯ НА ВСЯКИЙ ТРАНСПОРТ ВИН ЛІТУРГІЧНИХ ПРИЙМАЄ „НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“ У ЛЬВОВІ.

Ціна при замовленю висше 100 л. 50 л. 25 літр.

Самородне за літру	1.32 К	1.36 К	1.40 К
Гегелійске	1.20 К	1.24 К	1.28 К
Герцеговинське	1.10 К	1.14 К	1.18 К
Австрійське	0.96 К	1.00 К	1.04 К

Бочки числять ся осібно, але до двох місяців можна звернути їх до Львова, а вся почислена квота звертає ся. Фрахт вина до Львова оплачує „Народна Торговля“, зі Львова до стації призначєня, замовляючий. — Тисячі признань до перегляду.

П. А. Шіган

Мій хобий сотружник.

Переклав Вол. Держирука.

Вийде протягом місяця марца с.р як відбитка з фейлетонів нашої часописи. Обійме она понад 25 аркушів друку. Ся зваменита повість повинна находити ся в кождій рускій хаті. **Передплату в ціні 2 К 50 сот. з пересилкою 3 кор. приймає наша редакція.** — Цінак вижки буде вивносити 4 корони.

Др. Богдан Барвінський:

Зїзд галицкого князя Данила з угорским королем Бєлею IV. в Прешбурзі 1250 р. Історично-критична аналіза. Львів 1901. 16^о ст. 18. — Ціна 10 сот.

Прешбурський зїзд в справі спадщини по Бабенбергах. (Причинак до історії великого австрійского безкоролівя). Львів 1903. 8^о ст. 27. — Ціна 30 с.

Жигимонт Кейстутувич, великий князь Литовско-русский. Історична монографія. Жовква 1905 8^о ст. XIV+170. — Ціна 2 К.

Zygmunt Kiejstutowicz, książę starodubski. Львів 1906. 8^о ст. 28. — Ціна 50 с.

Bogurodzica dzewicza a історичні ви-сновки д-ра Щурата. (В інтересі історичної правди). Львів 1906. мала 8^о ст. 41. — Ціна 20 с.

Історичні причинки. Розвідки, замітки і материяли до історії України-Руси. І. Жовква 1908 мал. 8^о ст. 170. — Ціна 2 К.

Історичні причинки і т. д. II. Львів 1909. мал. 8^о ст. X+94. — Ціна 1 К 50 с.

Історичний розвій імени українсько-русского народу. Львів 1909, мал. 8^о ст. 41. — Ціна 40 с.

Pieczenie książąt halicko-włodzimierskich z pierwszej poł. XIV. w. Краків 1909. мал. 8^о ст. 22. — Ціна 40 с.

Pieczenie bojarów halicko-włodzimierskich z pierw. połowy XIV. w. Львів 1910 вел. 8^о ст. 4. — Ціна 5 с.

Дістати можна в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринок 10.

Розклад залізничних поїздів
важний від 1. мая 1910.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
Кракова	5.50	8.55	1.30	5.45	50.10
Кракова	7.27	10.10	1.15 Б	8.40	30.2
Тарнова	—	—	1.05	—	—
Підволочиск	7.20	12.00	2.15	5.40	10.30
Черновець	8.05	—	2.05	5.53	9.30
Черновець	—	—	—	6.35	12.20
Станиславова	5.45	—	—	—	—
Коломиї	—	10.21	—	—	—
Ходорова	5.15 Г	—	—	—	—
Стрия	7.28	11.45	4.25	7.41	11.02
Самбора	8.00	9.58	2.00	—	9.00
Рави рускої	7.82	12.00	—	8.00	—
Яворова	8.15	—	5.00	—	—
Підгаєць	—	11.15	—	—	—
Винник	—	—	—	—	12.10
Янова	8.15	1.10 К	5.00	9.26 К	10.07К
Любіня	8.00	9.38	2.00	9.00	11.40Р
На Підзамчє з:					
Підволочиск	7.01	11.40	2.00	5.17	10.13
Бродів	7.01	—	2.00	5.17	10.12
Підгаєць	—	10.54	—	9.44	—
Винник	7.26	—	—	6.29	11.55А
На Личаєв з:					
Підгаєць	—	10.33	—	9.28	—
Винник	7.10	—	—	6.13	11.39А
Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночі
Кракова	3.55	8.25	3.15	6.55	11.15
Кракова	6.04	8.40	3.55	7.45	12.40
Кракова	—	—	2.45	6.04	—
Мшани	—	—	3.30	5.41	—
Підволочиск	6.20	10.40	2.16	8.10	11.10
Черновець	6.10	9.35	—	—	10.35
Черновець	—	9.10	2.23	—	2.59
Станиславова	—	—	2.52	—	—
Коломиї	—	—	—	5.59	—
Ходорова	—	—	—	8.23 В	—
Стрия	7.30	10.15	1.45	6.50	11.25
Самбора	6.00	9.05	3.40	—	10.40
Рави рускої	7.34	—	2.30	7.10	—
Яворова	8.20	—	—	6.80	—
Брухович	6.13	7.34	—	7.10	—
Підгаєць	5.58	—	—	6.16	—
З Підзамчє о:					
Підволочиск	6.35	11.00	2.31	8.33	—
Бродів	6.35	11.00	2.31	8.33	—
Підгаєць	6.12	—	1.30	—	6.30
Винник	—	—	—	—	11.35А
З Личаєва до:					
Підгаєць	6.31	—	—	6.50	—
Винник	—	—	1.49	—	10.54

ЗАМІТКА: Поспінні поїзди печатані товстим друком. — *) Лише в неділі.
А = лише в середі і суботи. — В = в дені, перед кождою неділею і святами обох обрядів. — Г = в дені по кождій неділі і святі обох обрядів